

Näin tienasi bändi X

3.7.2006 13:30 — Petri Forsell

Kuvitteellinen suomalainen kevytmetalliyhtye X solmii Yhdysvalloissa levytyssopimuksen. Koska X on jo suosittu Euroopassa, yhtiöt kilpailevat tarjouksillaan.

Voiton vie suurista kansainvälisistä yhtiöistä pienin, Warner, joka hallitsee markkinoista reilua kymmenystä. Warnerilla on tallissaan vastaavanlaisia nousevia kykyjä, yhteistyö tuntuu toimivalta ja rahastakin päästään yhteisymmärrykseen.

Sopimuksen sorvaamiseen X palkkaa niin hyvän juristin kun pystyy. Juristin palkkio on 2 prosenttia sopimuksen arvosta bändille.

Suomalaiselle medialle kerrotaan salaperäisesti, että sopimus on "amerikkalaisittainkin suuri, kahdeksannumeroinen ja kattaa monta albumia".

Kun nimet ovat paperissa, X saa levy-yhtiöltä ennakkomaksuna miljoona dollaria. Ennakko on laina, jonka X käyttää levyn tekemiseen.

X:n kokenut manageri palkkaa ammattilaisen hoitamaan raha-asioita. Talousmanageri määrää palkkiokseen kaksi prosenttia, mutta pitää huolen siitä, että kukaan ei huijaa bändin rahoja. Hän ei liioin päästä bändin jäseniä ostamaan urheiluautoja ja asuntoja ennakkorahoilla.

Levyttäminen sujuu hyvin, onhan bändi soittanut jo 11 vuotta ja tehnyt puolenkymmentä studioalbumia Euroopassa. Kuudessa kuukaudessa X saa tallennettua tunnin musiikkia, mikä on nykyään vähimmäisvaatimus. Vinyylilevyjen aikana albumiksi riitti puoli tuntia musiikkia.

Lasku studion vuokrasta, henkilökunnan palkoista ja materiaaleista on puoli miljoonaa. Vasta kun se on maksettu kokonaan, studio luovuttaa kovalevyn, johon musiikki on tallennettu.

Ennakosta on myös maksettava asumis- ja muita elinkuluja, koska levyttämisen aikana bändi ei ole voinut ansaita rahaa keikkailemalla. Vuokraisännän ja ruokakauppiaan lisäksi ennakosta ottavat osansa vielä media- ja pr-toimistot, bändin palkkaama muu henkilökunta sekä verottaja.

Vaikka X on maksanut levyn tekemisen, alkuperäisäänite on levy-yhtiön omaisuutta. Jos se ei pidä kuulemastaan, levyä ei tehdä.

Mutta nyt levyllä on korvaan tarttuvaa melodiaa, joista yksi päätetään julkaista myös singlenä. Jotta laulua soitettaisiin myös tv-kanavilla, tarvitaan videoa. Sen hinnaksi tulee kohtuullinen 300 000 dollaria, josta levy-yhtiö maksaa puolet.

X:n levy ilmestyy ja ensimmäisen viikon aikana sitä ostetaan 46 000 kappaletta. Levy nousee albumilistalla suoraan sijalle 18. Saavutus noteerataan Suomessa television pääuutislähetysissäkin.

Levyn myyntiä vauhdittaakseen X lähtee kiertueelle Yhdysvalloissa. Levy-yhtiö tukee konsertteja yhteensä 200 000 dollarin lainalla.

Erilaisiin markkinointiponnistuksiin, joilla musiikkia saadaan soimaan radiossa ja televisiossa, X käyttää 300 000 dollaria levy-yhtiön lainaamia rahoja. Levykauppoja houkutellaan ottamaan levy valikoimiinsa antamalla joka neljäs cd ilmaiseksi. Niitä jaetaan myös tiskijukille, toimittajille ja konserttijärjestäjille.

Noin vuosi levyn ilmestymisen jälkeen ennakkomaksu on käytetty.

Mutta rahaa on tulossakin. Levyä myytiin Yhdysvalloissa miljoona kappaletta eli rahassa mitattuna 13 miljoonaa dollaria. Siitä levykaupat ottivat 4,3 miljoonaa, jakelijat 1,7 miljoonaa sekä cd-tehtaat ja painolaitokset 800 000 dollaria. Verottaja kuori itselleen vajaat 2 miljoonaa dollaria.

Levy-yhtiölle ja bändille jäi reilut 4 miljoonaa dollaria. Levy-yhtiö sai summasta 2,3 miljoonaa ja bändi noin 1,9 miljoonaa dollaria. Bändi oli kuitenkin velkaa levy-yhtiölle 1,6 miljoonaa dollaria ennakoista, joten yhtiö vähensi ne bändin palkkiosta.

Viisi soittajaa saivat vuoden työstä palkaksi 300 000 dollaria. Bändin laulaja oli säveltänyt levyn kaikki kappaleet, joten liki puolet summasta kuului hänelle.

Musiikin julkaisu-oikeuksien omistaja - tässä tapauksessa yhtyeen jäsenten omistama yhtiö - otti säveltäjän tuloista 36 prosenttia ja jakaa rahaa myöhemmin osinkoina yhtiön osakkaille.

Soittajat voivat olla kuitenkin tyytyväisiä. Levy tuotti voittoa ja radiosoihtokorvauksia tuli parisataatuhatta euroa. Kasvanut kuuluisuus veti konsertteihin enemmän yleisöä ja vaikka lipputulot eivät aivan kattaneet kuluja, t-paitojen ja julisteiden myynnistä jäi mukavasti voittoa.

Lisäksi mukavia lisätuloja kertyi levyn maailmanlaajuisesta myynnistä, joka oli toinen miljoona kappaletta. Warnerin tytäryhtiöt tulouttivat siitä emoyhtiölle 10-30 prosenttia, josta edelleen bändille päättyi 15 prosenttia.

Suomessa levyn julkaisi X:n oma levy-yhtiö. Äänitettä myytiin täällä 100 000 kappaletta. Se tuotti levy-yhtiölle 170 000, vähittäis- ja tukkukaupalle 800 000 ja verottajalle 500 000 euroa.

Teosto- ja rojaltilmaksuja Suomen-myynti tuotti 300 000 euroa, joista bändille ja sen omistamalle julkaisuyhtiölle kuuluu 80 prosenttia.

Yhteensä bändi ansaitsi kahden miljoonan levyn myynnistä 700 000 euroa. Laulaja-säveltäjän tilille päättyi runsas 300 000, josta meni veroa 46 prosenttia. Bändin muut jäsenet saivat kukin 100 000, josta verottaja halusi 39 prosenttia.

Bändin jäsenet päättävät pitää kolmen viikon loman - ensimmäisen tauon vuoden aikana - ja sen jälkeen alkaa seuraavan levyn tekeminen. Onhan levy-yhtiö luvannut sitä varten miljoonan dollarin ennakon.

<http://www.digitoday.fi/viihde/2006/07/03/nain-tienasi-bandi--x/20068987/66>